

Anti-personel mayın yasağı taahhütünü gevşetmek, sivilleri tehlikeye atar

Donetsk Bölgesi, Ukrayna. Berezovoye kontrol noktası. Bir ICRC çalışanı mayın farkındalığı işaretini yerleştiriyor. ISHYNOV, Sergiy / ICRC

Cenevre – Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC), ABD hükümetinin aldığı Amerikan Ordusu'nun mayın kullanımını üzerindeki mevcut kısıtlamaları gevşetme kararını üzüntüyle karşılamaktadır. Anti-personel mayınlarının yıllarca süren kullanımından geriye ölüm,

yaralanma ve ıstıraptan başka bir şey kalmamıştır. Günümüzde, 60 milyondan fazla sivil, hergün mayın ve savaş kalıntısı patlayıcıların korkusuyla yaşamaktadır. Anti-personel mayınların herhangi bir ordunun cephaneliğine yeniden dahil edilmesi, bu tehdidi arttırma potansiyeline sahiptir.

Anti-personel mayınlar "bir kişinin varlığı, yakınlığı veya teması ile patlatılacak şekilde tasarlanmış ve bir veya daha fazla kişiyi etkisiz hale getirecek, yaralayacak veya öldürecek mayınlar" olarak tanımlanır. Başka bir deyişle, bu silahlar asker ve sivil ayrımı yapamazlar. Kalıcı olmayan anti-personel mayınlar (ki "akıllı" mayın olarak da adlandırılırlar) bile aktif hale getirildiklerinde ayrım gözetmeyerek siviller için de tehlike yaratır.

Mağdurlar bir mayın patlamasında hemen ölmezlerse, ömür boyu sakatlığa maruz kalacak şekilde ağır yaralanırlar. Savaşlar sona erdikten uzun süre sonra bile, mayınlar insanları öldürmeye ve sakatlamaya devam edip, temel hizmetlere erişimi kesintiye uğratar. Ayrıca, değerli ve geniş arazilerin kullanım dışı kalmasına yol açar, gıda üretimini tehlikeye atar, bazen de uzun yıllar boyunca geçim kaynaklarını tahribata uğratabilir.

ICRC, dünya çapında mayınlardan etkilenen ülkelerde mayın kurbanlarına insani yardım sağlayan bir kuruluş olarak, ilk elden deneyimlerine dayanarak ve 1997 Anti-Personel Mayınlarının Yasaklanması Sözleşmesi gereğince, anti-personel mayınların kullanım, stoklanma, üretim ve transferinin yasaklanmasını uzun zamandır desteklemektedir. ICRC bu tür silahların kullanımına karşı çıkmayı sürdürmektedir. Her türlü anti-personel mayına karşı tavrımız, kamuoyuna açık bir şekilde küresel yasak çağrısında bulunduğumuz 1994 yılından bu yana temel duruşumuz olmuştur.

ICRC, mağdurlara yardım, mayın risk eğitimi, risk azaltma ve mayınların temizlenmesi konusunda uzmanlaşmış ortaklarla işbirliği yapmaya odaklanıp, bu alanlardaki faaliyetlere öncelik vermeyi sürdürürken, tüm devletleri ayrım gözetmeyen etkileri nedeniyle bu silahları kullanmamaya şiddetle teşvik etmeye devam edecektir. Ayrıca, Anti-Personel Mayın Yasağı Sözleşmesi'ne henüz taraf

olmayan 33 devlete, bu önemli uluslararası anlaşmaya katılma çağırısında bulunmayı da sürdürecektir.

ICRC ve Mayın Yasağı Sözleşmesi

Anti-Personel mayınlarını yasaklama kampanyası son otuz yılın en büyük insani girişimlerinden biriydi. ICRC, hükümetlerin yanı sıra, Uluslararası Kara Mayınlarının Yasaklanması Kampanyası ve Birleşmiş Milletler, bunların kullanımı, depolanması, üretimi ve transferi konusunda kapsamlı bir yasak getirilmesi gerekliliğini savundu. Devletler, bu girişime yüz binlerce mayın kurbanına yardım etmeyi taahhüt eden, mayın temizliği ve stokların imhası için net hedefler koyan, Anti-Personel Mayın Yasağı Sözleşmesi'ni kabul ederek yanıt verdi.

Bugün, Sözleşmenin kabul edilmesinden 20 yıl sonra, önemli ilerlemeler kaydedilmiş olmakla birlikte, anti-personel mayınların, özellikle el yapımı olanların süregiden kullanımı yüzünden son yıllarda artan sivil kayıplarla, toprakta kalan mayınların temizlenmesi ve yaralıların ve ailelerinin acılarının hafifletilmesi gibi konularda büyük zorluklar devam etmektedir.

Devam eden zorlukları ele almak için, Kasım 2019'da Norveç'in Oslo kentinde düzenlenen Dördüncü Gözden Geçirme Konferansı'nda, mayın kurbanlarına yardım ile anti-personel mayın tehdidine yönelik küresel bir eylem planı olan Oslo Eylem Planı Kabul edilmiştir.

Anti-personel mayınları hakkında ICRC kaynaklarından daha fazla bilgiye ulaşmak için:

<https://www.icrc.org/en/war-and-law/weapons/anti-personnel-landmines>